

ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԷՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ

ԹԻՒ 7 ՅՈՒԼԻՍԻ 1893

Ս. Բ. Եղբայր Գրեգորի Լուսաւորեան օրհ	198
ԳԲ. ՍԻՆՏԵՆԸ. Հայ բանասիրելիքի աղօթքը (Հասարակական բանասիրական խնդիրներ)	198
Մ.Բ. Առաքելի էֆէտի. Գաղղիայի ճանապարհորդի մը օրագրերը	198
ԴՊՄԻՆԻՈՍ ՀՈՐՄՈՒՔ. Մեր գիրքը՝ հունարական աղանձի մէջ	198
ՅՈՒՆԻՈՍ ՄԻՐՃԵՆԵԱՆ. Վարդանայ Երատիարեանի մահահանգ առերգութիւն (բանասիրական խնդիրներ)	200
ԻՍԸ. ՍՈՆԳՊԵՆԸ. Հայաստանի կաթնուղիէ եկեղեցւոյ պատմութիւնը	201
ՏԲ. ՀԵՆՐԻԿՍՍ ՎԼԻՋԼՈՅԷ. Պուստոյնայի Հայերը Բ.	202
ԴԵՒԵՒԻ ՄԵՐԴՈՅԵԱՆ. Հին բարեխաղ մը	206
Ս. Բ. Եղիսարեան. պաղլայ առնաբանութիւնը	210
ՆԱՆՏԵՆԸ Հայ եկեղեցւոյ Գրականութեան աղբ ընտանեան խնդիրները	218

[illegible]

Հայ եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնը	222
ՄԱՏՆԵԱՅՐՈՒԹԻՒՆ, ԴԵՂԱՐՈՒԾՈՍ	
Եբր ամառի երթիկ խմագրին գործը	223
Սողոմոն Կաղաղակեանի կենագրութիւնը	224

Հունգարական ամսաթերթին տարեկան գինն է 10 ֆրանք:
— Բաժանագրուիլ ուղղով խմբագրութեան գիմելու է այս հա-
ցեով. Szongott Kristof urnak. SZAMOSUJVAR (Hongrie.)

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՔ՝ «ԱՄՍՕՐԵԱՅ ՀԱՆԴՐՍԻ»

ՉԻՆՆԻՍ, Մայր Զանգ Միաբանությունում:
 Գր. Զուտիկ Բոքբալիչ:
 Կ. ՊԱՆԻՍ, Վանանուհ ճյուղում: Դաշնախոս
 Բիզանդիան ճյուղում: Դաշնախոս
 Սեդրու խան թիւ 5, և իւր
 Մասնաճիւղ, Պանիկ գալիս թիւ 4:
 ԶՄԻՐՆԻՍ, Վանանուհ Միաբանությունում:
 ՍԵՅԴՆ, Վանանուհ Միաբանությունում:
 ԿՄԻՐՆ, 4. Սոցիալիստ Վ. Միջինում:
 ՏՐԱՊԵՂՈՒ, 2. Տարագրում:
 ՍՄԱՍՆ, Յակոբ Զ. Ժամկոգում:
 ԿԻՐՆՆ, Յուլի Գալուստ Գ. Խոշում:
 ՏՓԴՆ, Յուր. Յովակիմ Զանաթարում:
 ՊԵՌՈՒՍ, Ստաշ Զ. Ստրախում:
 ՍԱՆԱՅՈՒՍ, Յուր. Միլոտի Զ. Բուրախում:
 ՊԵՏԻՐՈՎ, Տ. Արտաբաժ. Զ. Երիզում:
 ՍՈՐՍՈՒՆԻՆ, Տ. Արտաբաժ. Զ. Թաճարում:
 ՍՄԱՆՈՒՆԻՆ, Տ. Յակոբ Զ. Դաճում:
 ՄՄԱՆՉՍԻՐ, Յուր. Սեդրու Զ. Միջինում:
 ՍԵՏ, Յուր. Ստրախում:
 ՍԷՆԱՅ, Տ. Դեռում Զ. Փայալում:
 ՍՍՐԱՍՆ, Յուր. Ստ. Գ. Սեդրում:
 ՆՄԿԵՇԻՆ, Յուր. Ստրախում:
 ԱՌԻՍՆԱՅ, Յուր. Վարդապետ Զ. Միջինում:
 ԱՐԴՈՒՆԻՍ, Յուր. Ստաշ. Յ. Էրչում:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՑԷՆ

A la Rédaction de la Revue „Hantess“
Au Couvent des RR. PP. Méchitharistes
à Vienne (Autriche)

— «ՀԱՐԱՅԱՆԼՐՈՒՈՒԹԻՒՆ ԹԻՖԼԻԶԻ ԸՆԴ. ՀԱՅ. ԳՐԱԲ. ՀԱՐԱՅ... — Թիֆլիս: Թ. Զ. ՊԱՐՄԵՆԱՆ — Ազգային Հոգին: ՏՖ. տպ. Եաքաւէ, 1891-1892: 8^ր Երես 385: Գինն է 1 րու.:

— Թիֆլիս 47: Թ. Զ. ՊԱՐՄԵՆԱՆ — Հոսիսի Չեռաստեպը: — Գաղտյո մը Գոշոյ Քաղաքն ունէ: — Խիսիկի գուշակութիւնը: ՏՖ. տպ. Մ. Եաքաւէ 1892: 8^ր Երես 438: Գինն է 1 րու.:

— Թիֆլիս 50: Ժողովդարգապան Նիւթեն: Գինը Մ. ԱՍՄԱՆՍԵ ԺԻՒՐԻ, Սասունից Դաւիթ ժողովդարգան վկայ եղելու նոր վարդապետներ (Վարդապետ եւ Մոկաց բարձրանորոգ): Գին տաւ ԳԻՐԵԳՐԻ ՍԱՐԳՍԻՆԻ: ՏՖ. տպ. Եաքաւէ 1892: 8^ր Երես 151: Գինն է 50 Կ.:

— Թիֆլիս 51: Ժողովդարգապան Նիւթեն: Գինը Բ. Հաւալիկի Բուրմուշը: Հաւալիկ: Բ. ՀԱՆԱԼԱՆՍԵ, ՏՖ. տպ. Աթոս, 1892: 8^ր Երես 71: Գինն է 25 Կ.:

— Թիֆլիս 56: Ժողովդարգապան Նիւթեն: Գինը Գ. Փաշալանքը ժողովդարգան քանսիսիսութիւնը, ժողովը ԳԻՐԵԳՐԻ սարկ. ՅՈՒՆԱՆԺԵՆԱՆ: ՏՖ. տպ. Եաքաւէ 1893: 8^ր Երես 139: Գինն է 50 Կ.:

— Թիֆլիս 7: ԿԱՀԱԲԱՆ — Եղիտ քոր: Բ. Տպագր.: ՏՖ. տպ. Մ. Եաքաւէ 1892: Փոքր Եւ Երես 139: Գինն է 25 Կ.:

— Թիֆլիս 58: Կարօնի Լնտանից. գրիչ ԽՈՒՐԺԱՆԻ ՀԱՅՐԻԿ Ի պէտս Հայոց ընտանեաց. Գ. Տպագր.: ՏՖ. տպ. Ռոս. 1892: Փոքր 8^ր Երես 253: Գինն է 60 Կ.:

— Թիֆլիս 59: Սիւրբ եւ Սամուէլ, Բարձր զոր կողմական դասեր. գրիչ ԽՈՒՐԺԱՆԻ ՀԱՅՐԻԿ Ի նուէր Հայոց հայր եւ զարգացուս որդւոց: Գ. Տպագր. ՏՖ. տպ. Ռոս. 1892: Փոքր 8^ր Երես 211: Գինն է 50 Կ.:

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹԻՖԼԻՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ՂԵՐԻՐԻ
ԻՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ: Տփ, տպ. Ռուս. 12, Երես 8-8
(Հայ. ուսս. :)

ՏԵՆԵԿԱՏՈՒԹՅԱՆ ԹԻՖԼԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ՀՐԱՄԱՐԱԿԱՀԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
(1892 թ. Մարտի 20 — 1893 թ. Յուն. 1): ԺԳ. Երջան:
ձգ. տպ. Եսաբանէ 1893: Տօ Երեմ 40:
Փ ՅՆԱԶԻ ՀԵՐՐԱՅԵՅՈՒ ՄԱՐԵ ԹԱՐԳՄԱՆԱԿԱՅ Ի ՆԱԽԻՆԱԿ ՄԵՐՈՑ,
որոց չեղէն ընագիրը յայտն առ մեզ: Վնեստիկ. տպ.
Ս. Ղազ. 1892—1893: Տօ Երեմ 288:

L'ARMENO - VENETO. Compendio storico e Documenti delle Rela-
zioni dei Armeni coi Veneziani, I Periode, Secoli XIII
— XIV. Parte I, Venezia, typ. S. Lazzaro. 1893. 8° VIII 84 pp.
[Հայ-վնեստ: Համառոտ Պատմութիւն եւ Յիշատակարան
Յարաբերութեանց Հայոց ընդ վնեստացոյ: Երջան Ա.
Դար ԺԳ—ԺԻ: 1 զունաստիպ, 1 վիմաստիպ եւ 6 պատկեր:
Գին Է Ֆր. 3.50:]

— — Parte II. Documenti. Venezia 1893. 8° 224.

[Նոյն — — Մասն Բ. Յիշատակարանը: Գինն է՝ Ֆր. 3.50:]

THEODOR ISAAC — An Address delivered at the Armenian College on the occasion of the celebration of the Festival of the Holy Vardans. Calcutta 1893. 12° 24 pp.

[Թ. ԽՍՀԱԿԵԼԵՑ — Ճառ Ս. Վարդանանց տոնի առթիւ:]

VETTER P. — Moses von Khorsn. Sonder-Abdruck aus dem „Kirchenlexicon“, (Freiburg, Herder) VIII.

[ՓԷԹԹԷՐ — Մոկսէս Խորենացի: Առանձինն տպուած
 «Եկեղեցական Բառագործէն», Կտր. Ը: Մեծ 8⁰ Երես՝ 1-8:]

E. TEZA — Sulla nuova edizione del Lessico Nuforiano, Nota.
Roma 1893. 8° 17 pp. (Reale Accad. del Lincei 1893.

pp. 298-312.)

ՄԻԶԱՅԷԼ Խ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ — Ժաղիկներ Անգղիական Գրական-
նութեան: Կ. Պոլիս, տպ. Գ. Պաղտ. 1893: Փոքր 8^օ Երես՝ 100:

Ճ. Փ. Վ. ՃՕՀՆՍԹԸՆ — Մանր Ուսումնյ Երկրագործական
Ցարդարանութեան եւ Երկրարանութեան. թրգմ. Կ.

Հանան: Կ. Պ. տպ. Գ. Պաղտ. 1892: Փոքր 8⁰ Երես՝ 152:
Գինն է՝ 4 ղշ.:

Ս. ԴԱԽԹԵԱՆ — Վրտակարան Հայ լեզուի, պատկերազարդ:
Գիրք Ա: Կ. Պոլիս, տպ. Գ. Պաղա, 1893: Փոքր 8° Նրես 64

ԱՐԱՎԱՍՏ Բ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ — Շարհայ կենսաագրութեանց: Հատոր
Բ. Ե. Պոստիսկայ Բ. Պատրո. 1893: 191 թերթ: 224: 963 Ն 8 քմ:

ՏԻՄԻՓԵՐՈՎ 201ԱԳԵԱՆ — Առաջնորդ ԽօսակցողՔեան Յունարևն

Ա Ռ Թ Ի Ի

1794 ՀԱՐԻՐԱՄԵԱՅ 1894

ՅՈՐԵԼԻՆԻ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

“Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ,”

Լ Բ Ա Գ Ր Ի

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԱՆԷ

ԿԸ ՀՐԱՏՈՐԱԳՐՈՒ

1894 Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր 1 Ի Ն

Մեն միաձալ դիրքով ԼՈՒՍԱՑԻՊ (phototypique) պատկեր մը, որուն մեծութիւնն է 50x35 սանտիմետր, տպուած 70x45 սանտիմետր քաշուովի (carton) վրայ այլեւայլ քնազրով: Պատկերս պիտի ներկայացնէ՝ սէշտղը հայ լրագրութեան հիմնադրին՝ Տ. ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ քէշ. ՇՄԱԽԻՆԻՍԻՆ պատկերը, եւ քոլորտիքը 1894ին հայ ծրագրաւ նշուող քոլոր ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, իրենց խմբակային լրագրութեան պատկերներով:

“1794 ՀԱՐԻՐԱՄԵԱՅ ՅՈՐԵԼԻՆԻ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 1894,”

պատկերը կարելի է ստանալ ՈՒԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ: Մէկ օրինակի բաժանորդագիրն է՝ ՐՈՒՐՈՒ 1.— ԿԱՄ ՓՐ. 2.50:

Բաժանորդագրութեան ժամանակամիջոցն է մինչեւ 1894 ՄԱՅԻՍ 1 ինչ տունարով: Անուանեալ բաժանորդագրութիւն կ'ընդունուի միայն վիճենա խմբագրութեանս քով միշտեւ Յուլիս 1: Տալագրութեան օրինակները բաժանորդաց թուոյն չափ պիտի ըլլան:

Տալագրեալ օրինակներն ՓՈՍՅԻ ԶԺՈՒԹԱ ՄԱՅՆՈՎԱԼ քարտերով պիտի ուղարկուին ուղղակի բաժանորդաց: Իսկ Տփլիս, Րաթուժ, Կ. Պոլիս, Զփուռիս մեր Յարգոյ Գործակալաց ձեռք պիտի բաժնուին:

ՇԱՆԱՊԱՐԱՀԱԺԱՆՈՒՅԸ խմբագրութեան վրայ է:

Պէտք է դիմել ՈՒԼԱՅԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ, տալով նաեւ ՀԱՍԹԷՆ որոշ գրուած, առանց ենթադրելու մեզի ծանօթ ըլլալն: Կարելի է նաեւ բաժանորդագրուի մեր Յարգոյ Գործակալաց ձեռք. այս ղէպքիս՝ մեր Յ. Գործակալներու կողմանէ՝

“1794 ՀԱՐԻՐԱՄԵԱՅ ՅՈՐԵԼԻՆԻ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 1894,”

պատկերին յատուկ ընկալագիրը կը տրուի, եւ Յ. Գործակալներն 1894 Մայիս 2ին (Յ. տոմ.) ընկալագիրներու արմատը մեզի կ'ուղարկեն:

Կը ինչորոշ յատկապէս որ բաժանորդագրութեան մասնակցութիւն փութով եւ ամէն կողմանէ՝ բազմութեամբ, նաեւ օտարագրներ բաժանորդութեան յորդորելով, որպէս զի ամէն ազգային եւ շատ օտարազգի տներ այս նշանաւոր Յորելինին մշտնջենաւոր յիշատակն ունենան միշտ աչաց առնել:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

“Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ,”

ԼՐԱԳՐ